

Değerli Üyemiz,

Rusya Meyve Suyu Üreticileri Birliği (RSPS) tarafından 05 - 06 Şubat 2009 tarihlerinde Moskova'da düzenlenen, Juice World 2009 konferansına, MEYED'i temsilen konuşmacı olarak katılmış bulunuyorum.

Konferans'a 18 ülkeden 179 uzman katılmış ve 26 tebliğ sunulmuştur. Tebliğlerin bir kısmı Rusya yayınlanmış olup, İngilizce olanlar ekte bilgilerinize sunulmuştur.

Toplantıda "Türkiye'de vişne/vişne suyu üretimi/tüketimi ve vişnenin sağlık açısından faydaları" konulu bir tebliğ tarafımdan sunulmuştur. İçeriğinde sağlık ile ilişkili birçok güçlü iddia bulunan konuşmam, katılımcılar tarafından ilgi görmüş ve aksinin iddia edildiği herhangi bir soru sorulmamıştır.

Buna ek olarak, Konferans'ın ikinci gününde, İstanbul'da gerçekleştirilecek olan 16. Dünya Meyve Suyu Kongresi hakkında da bir tanıtım sunumu yapılarak, konuklar bu Kongre'ye davet edilmiştir.

Konferans içeriğinde, 2009 başı olmasından dolayı, değerlendirilebilecek yeni istatistikler genel olarak yer almamaktaydı. Ancak dikkat çekici birkaç konuyu aşağıdaki gibi özetleyebilirim:

Öncelikle; Türkiye'de olduğu gibi Dünya'da da yaşanan krizin etkisi ile %100 meyve sularından, daha düşük meyve içerikli ve fiyatlı meyveli/aromalı içeceklere doğru bir yönelme gerçekleşmektedir.

Konferans'ın dikkat çekici konularından bir diğeri ise, %100 meyve suyu + su karışımlarına yönelmenin faydalı olabileceğine ilişkindir. Böylelikle maliyet düşürülerek krizin etkilerine karşı daha korunaklı olunabilecek ve şeker/kalori içeriği azaltılabilecektir.

Sunumlarda yer alan yeni bilgilere ilişkin özetler aşağıda yer almaktadır.

- **CELLU-FLUX**

- Meyve sularının filtrasyonu için, kizelgur kullanımı yerine CelluFlux adlı selüloz filtrelerin kullanımı yeni teknolojiler arasında yer alıyor.
- Kizelgurun dezavantajları arasında şunlar yer alıyor:
 - Kizelgur Dünya Sağlık Örgütü'ne göre kanserojen olarak sınıflandırılmakta
 - Bazı bölgelerde "özel atık" olarak bertaraf edilmesi gerektiğinden problematik ve pahalı
 - Pompa, kapak ve boruların yıpranmasına neden oluyor
 - Demir gibi oksitlenmeye neden olan iyonları içeriyor
- CelluFlux ile 2005 yılından bu yana, ön kaplama filtrasyonu için kizelgur yerine selüloz filtreler alternatif oluşturuyor
- CelluFlux hakkındaki iddialar ise şu şekildedir:
 - daha yüksek toplam çıktı
 - durulama suyundan kazanç
 - düşük ürün kaybı
 - düşük atık miktarı

- ekonomik filtrasyon sonucu
- ürün kalitesinin korunması
- pompa, kapak ve boruların yıpranmaması
- düşük filtrasyon maliyeti
- renkli meyve sularında, yüksek renk verimi (yaklaşık %15)
- sağlık açısından riski bulunmaması (%100 bitkisel)

- **Polonya Meyve Suyu Pazarı**

- 2006 – 2007 döneminde JNSD pazarındaki büyüme %20
- Pazardaki pay dağılımı : %46 meyveli ve aromalı içecekler, %36 nektarlar ve %17 meyve suyundan oluşmaktadır.
- En hızlı büyüme nektarlar ve meyveli/aromalı içeceklerde iken, meyve suyunda düşüş vardır.
- En hızlı büyüyen çeşitler ise; multi-vitaminliler ile havuç ve domates bazlılardır.

- **2007/2008 Elma Suyu Pazarı Değerlendirmesi**

- Ocak – Eylül 2007 dönemi; Çin elma suyu konsantresi (ESK) ihracatını ciddi şekilde arttırmıştır
- Mayıs 2007; şiddetli dondan kaynaklanan zararlar, mahsulün en fazla 1200 kTon olmasına neden olmuştur
- Haziran – Ağustos 2007 dönemi; AB ülkelerindeki alıcılar kendi stoklarını oluşturmuşlardır
- Eylül 2007; ESK fiyatları ton başına 2,000 euronun üzerine çıkmıştır
- Eylül – Ekim 2007 dönemi; Pazar Litvanya ve Ukrayna gibi ülkelerde üretilen yüksek asitli ESK'ya yönelmiştir. ESK üretiminin her yerde karlı hale gelmesi ile Almanya ve Avusturya gibi ülkeler yeniden pazara girmiştir
- Kasım 2007; satışlardaki ciddi düşüş üretimlerin durdurulmasına neden olmuştur ve yaklaşık 50,000 tonluk satılmamış ESK stoku elde kalmıştır
- Aralık 2007; Polonya ve Çin'in elinde yüksek miktarda ESK stoku kalmıştır. (Çin'de hala 300 bin tonluk bir stok bulunabileceği tahmin ediliyor).
- Aralık 2007 – Nisan 2008 dönemi; ESK fiyatlarında sürekli düşüş yaşanmıştır. (fiyatlar 1,700 eur/t'un altına inmektedir.)

- **2008/2009 Elma Suyu Pazarı Değerlendirmesi**

- Ocak – Temmuz 2008; Polonya elindeki ESK'yı zarar ile satmıştır.
- Ağustos 2008; yeni mahsuller ile pazara sürülen ESK'nın fiyatı 0,9 – 1,0 eur/kg fca olmuştur.
- Ağustos 25 – Eylül 12; çiftçilerin grevi ve en büyük ESK fabrikalarının abluka altına alınması, 3 hafta üretimin durmasına ve yüksek asitli çeşitlerin kaybına neden olmuştur.
- Eylül 10; çiftçiler ile büyük üreticiler arasında fiyat anlaşmaları yapılmıştır
- Eylül 15'den itibaren; üretim yeniden başlamış, elma miktarındaki artış meyve ve ESK fiyatlarında belirgin düşüslere neden olmuştur (ESK'nın fiyatı 0,65 – 0,75 eur/kg fca'ya gerilemiştir)

- Ekim – Kasım 2008 dönemi; Polonya'daki ESK üreticileri ful kapasite çalışmış ve büyük miktarda ESK satışı yapmıştır
 - Aralık 2008; eldeki ESK stoklarının ve elma miktarının azalması ile pazar sabitlenmeye başlamıştır
 - Ocak – Mayıs 2009 döneminde sadece tatlı ESK çeşidi (asitliği 2,5'dan düşük) üretilecek ve piyasaya sunulacaktır.
 - Çin'deki stokun ne kadar olacağı ve ESK fiyatlarının ne olacağı belirsizdir.
- **Polonya Kırmızı Meyveler Pazarı**
 - 2008 yılında gerçekleşen üretim rakamları şu şekildedir: vişne ve çilek 200 bin ton, ahududu 83 bin ton, Frenk üzümü 183 bin ton.
 - Kırmızı meyve ihracatı 2007'de 39 bin ton iken 2008'de 45 bin ton'a yükselmiştir.
 - Kırmızı meyvelerdeki kalite ve verim yüksektir. Üretimdeki artış devam ederken fiyatların düşmesi beklenmektedir.
 - Üreticilerin fazlalaşması rekabetin de artmasına neden olmaktadır.
 - Vişne fiyatlarının düşmesi çiftçiler ile çatışmaya neden olabilir
 - Küresel kriz talebin azalmasına neden olabilir
- **Amabalajın Önemi**
 - Tüketicilerin ürünler arasındaki alım kararını vermeleri sadece 1,6 saniye sürmektedir. Bu neden ile de farklılaşmanın önemi çok büyüktür.
 - Sektörde kayda değer büyümeler gösteren başarılı firmalar bu sonuçlara yaptıkları işin daha iyisini yaparak değil, farklı bir rekabet yöntemi bularak ulaşmışlardır.
 - Ambalajlama markayı yeniden yaratabileceği gibi, ona zarar da verebilir
 - Ambalaj markanın pazarlanmasında en önemli unsurlardan biridir ve ürün, fiyat, dağıtım ve iletişim kadar önemlidir
 - Tüketicilerin markayı algılamasında ambalajın rolü büyüktür
- **Turunçgillerin sağlık açısından önemi**
 - Turunçgillerin sodyum içeriği düşük, potasyum içeriği ise yüksektir. Bu da yüksek tansiyon ve kardiyovasküler hastalıkları engellemesinde rol oynar.
 - Turunçgil meyve suları, özellikle de portakal iyi bir folat kaynağıdır. Folik asitler de bebeklerdeki omurga açıklığı rahatsızlığını engellemekte etkilidir. Ayrıca iltihaplanmaya ve hücrelerin zarar görmesine neden olan homosistein seviyesini düşürür.
 - **Kardiyovasküler hastalıklar & turunçgil suları;**
 - kan damarlarındaki sertliği önleyerek ve genişlemeyi sağlayarak kan basıncının düşmesinde etkili olabilir,
 - pıhtı toplanmasını engelleyerek ve kolesterol ile LDL üretimine yol açan enzimlerin aktivitelerini sınırlayarak atar damar tıkanmasına engel olabilir.
 - **Turunçgiller & Kemik Sağlığı**
 - flavonoidler yeni kemik oluşumunu geliştirebilir
 - kemik tahribatını sınırlayabilir

- potasyum sitrat ve malat kan asitliliğini nötrleştirebilir ve kemik kalsiyumunun salımını engelleyebilir

- o **Turunçgiller & Kanser**

- Turunçgillerdeki bileşenler; özellikle kolon, göğüs ve prostat olmak üzere birtakım kanser hastalıkları üzerinde etkili olabilir
- Epidemiyolojik canlı organizma dışında yapılan çalışmalar umut vericidir, ancak klinik araştırmaların gerçekleştirilmesi zordur

- **Nar Suyu – Gelişmeler**

- o Yetiştirilen yerler; Türkiye, İran, Hindistan, Çin, Ermenistan, Azerbaycan, Gürcistan, Suriye, Akdeniz bölgesi çevresi, Arizona, Kaliforniya, Meksika, Şili, Arjantin, Pakistan ve Güney Doğu Asya'nın kurak bölümleridir.
- o Nar suyunun popüler olmasının temel nedenleri şunlardır:
 - kırmızı meyve sularının popülaritesi ve nar suyunun etkileyici rengi
 - yüksek polifenol, potasyum ve C vitamini içeriği gibi özellikleri ile tüketicilerde oluşan çok sağlıklı gıda algısı
 - bilimsel araştırmalar ile desteklenen sağlık faydaları
- o Nar suyunun nitelikleri birçok meyve suyundan çok daha fazla değişkenlik göstermektedir:
 - çözünebilir hammadde oranı (briks) 13 – 18 % arasında olabiliyor
 - asitliği, 1g/l gibi çok düşük asitlik derecesinden, 50g/l asitliği olan beyaz/soluk renkli çok ekşi çeşitlere kadar değişiyor
 - meyvenin rengi de soluk sarıdan, pembe ve kırmızıya kadar değişkenlik gösteriyor
- o Bu güne kadar görülen taşışlar ve tespit yöntemleri aşağıda tabloda özetlenmektedir.

Taşış	Tespit Yöntemi
Yüksek seviyede sakroz (20 g/l'ye kadar)	HPLC ya da enzimatik ve izotopik yöntemler (IFU 55, 56 ya da 67 ve rec 3)
İnvert/HFCS şurubu	Oligosakkarit profili ve izotopik yöntem (IFU rec 4 & 3)
Diğer ucuz meyve suları (elma, ayva)	HPLC ile sorbitol (IFU 80)
Diğer kırmızı/siyah meyve suları (vişne, aronia, siyah havuç, üzüm ekstreleri)	HPLC ile yapılan antosiyanin profilinde ekstra uç noktalar (IFU 71)
Üzüm eklenmesi	Organik asit profilindeki tartarik asit (IFU 65)
Asit katılması (sitrik veya malik)	HPLC ile yapılan organik asit profilindeki sapmalar veya enzimatik saptama (IFU 71)

- o AIJN Nar suyuna ilişkin taslak referans kılavuzu Aralık 2008'de yayınlamıştır. Bu kılavuz 2 sene için geçerlidir ve 2010'da revize edilerek son haline getirilecektir.
- o Nar suyunun gerçekliği ile ilgili birçok problemler yaşanmaktadır ve bunların bir kısmı değişik yöntemler ile saptanmıştır. Ancak her geçen gün taşış konusunda yeni

yöntemler bulunmakta ve saptanması için buna uygun çözümlerin ortaya çıkarılması gerekmektedir.

- 2009 döneminde de, yüksek meyve suyu fiyatları tağışı arttırtacaktır.

- **İrlanda Meyve Suyu Pazarı'nda**

- Alkolsüz içecekler pazarında çalışan sayısı : 6000 ve 2007 yılındaki yıllık satış miktarı yaklaşık 1,100 milyon €'dur.
- Ürün portföyü gazlı içecekler, şişe su, sulandırılabilen içecekler, meyve suları, meyveli ve aromalı içeceklerden oluşmaktadır
- Alkolsüz içecekler pazarındaki dağılım aşağıdaki gibidir:
 - Gazlı İçecekler 50.3 %
 - Şişe Sular 21.8 %
 - Sulandırılabilir İçecekler 13.3 %
 - Meyve Suları 7.4 %
 - Meyveli & Aromalı İçecekler 7.1 %
- Alkolsüz içecekler sektöründeki ürünlerin % 57'si düşük kalorili / şekerli çeşitlerden oluşmaktadır.
- Meyve suyu tüketimi istikrarlı bir şekilde artmaktadır ve 2007 yılında kişi başına düşen tüketimi 13.5 litredir.
- 2007 yılında İrlanda meyve suyu sektöründeki tür dağılımı aşağıdaki gibidir:
 - Ambient % 65
 - Konsantreden (Chilled) % 14
 - Konsantreden olmayan (Chilled) % 18
 - Smoothyler % 2
 - Taze sıkılmış % 1
- Tüketim tercihlerinde ilk sıralardaki portakal ve elmayı sırasıyla berryler, ananas ve tropik meyveliler izliyor:
 - Portakal % 62
 - Elma % 15
 - Beryyler % 6
 - Ananas % 5
 - Tropik Meyveliler % 4
- Kullanılan ambalajda karton % 78 ile ilk sırada yer alıyor. İkinci sıradaki plastiklerin payı % 15 iken, cam ve tenekenin toplam payı %7.

Saygılarımla,

Ebru AKDAĞ
Genel Sekreter